

СИЛЛАБУС
7 семестр, 2018-2019 оқу жылы

Курс бойынша академиялық ақпарат

Пәннің коды	Пән атауы	Тип і	Аптасына сағат саны			Кредит саны	ECTS
			Дәріс	Практ	Лаб		
РТТ4510	Парсы тілінің терминологиясы	ТК	1	2	0	3	5
Дәріскер	Аты-жөні, тегі, ғылыми дәрежесі, ғылыми атағы ф.ғ.к. Р.К.Садықова				Офис-сағаты 9.00-18.00		Сабақ кестесі бойынша
e-mail	E-mail: rsadykova@gmail.com						
Байланыс телефондары	Телефон: 87087602004				Аудитория 507		Жұма 14.00-16.50

<p>Курстың академиялық презентациясы</p>	<p>Курстың мақсаты: Бұл курстың негізгі мақсаты – парсы тілінің терминдік жүйесі және оның дамуы, парсы термин сөздерінің қалыптасу жолдары және парсы терминологиясы жөніндегі түсінігін меңгерту. Терминологиялық өріс, терминдердің жасалу тәсілдері туралы теориялық тұрғыдан жүйелі білім беру.</p> <p>Міндеттері: Курстың басты міндеттері – парсы тілі терминологиясының қалыптасу кезеңдерін, терминдердің жасалып, қалыптасуына әсер етуші факторларды, баспасөздің, оқулықтардың, сөздіктердің термин қалыптастыруға әсерін терминологиялық бірліктердің қызметін ғылыми негізде тани білуге үйрету; терминдердің түрлі тәсілдер арқылы жасалуын талдап көрсету, парсы терминологиясының зерттеу нысаны, дамуы, қалыптасуы туралы мәлімет беру</p> <p>Пәнді оқығаннан кейін студент мынадай әрекеттерге қабілетті болады:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Лингвистикалық және филологиялық ғылымдар контексінде филология негіздерін түсіну қабілеттілігі студенттерде қалыптасады; - парсы терминологиясының жай-күйін және оның даму үдерістерін толық біліп, оны қызметінде пайдалана алатындай күзіреті болады; - өз білімінің, дағдыларының деңгейін сындарлы түрде бағалап және оларды жетілдіре отырып, кәсіби ойлаудың жоғарғы сатысына ие бола алады; - терминология пәнінің теориялық негіздерін меңгеріп және оларды білім беру, ғылыми-зерттеу қызметінде пайдалана білетіндей қабілеті болады; - парсы тілі терминологиясы пәні бойынша теориялық және практикалық білімдер мен дағдыларды іс-жүзінде қолдана біле алады; - парсы тіліндегі кәсіби термин мен терминдік тіркестердің этимология, шығу төркінін біле және мағыналарын түсіне алады; - кәсібіне байланысты жинаған парсы тіліндегі сөздік қорды пайдаланып, өз мамандығына қатысты ой-пікірін нақты, анық жеткізе біледі; - студенттер ғылыми теориялық білімге сүйене отырып, қазіргі ғылымда
--	---

	<p>терминология мәселелерін зерделейді; - парсы тіліндегі өзге тілдерден енген терминдердің ену жолдарын меңгеріп, аталмыш терминдердің тарихын айқындай алады; - парсы тіліндегі терминдерді белсенді түрде қолданып, олардың жасалу жолдарын талдай алады.</p>
Пререквизиттер	Парсы тілінің лексикологиясы , парсы тілінің стилистикасы ,парсы тілінің синтаксисі
Постреквизиттер	-
Ақпаратты ресурстар	<p>Оқу әдебиеттері: Негізгі: 1. دستور مفصل امروز، دکتر خسرو فرشیدورد، تهران، انتشارات سخن، چاپ اول، ۱۳۸۲. 2. دستور زبان فارسی، دکتر عبدالرسول خیامپور، انتشارات ستوده، ۱۳۸۲. 3. Ахаев С.Терминнің танымдық табиғаты. – Алматы, 2000. 3. دستور زبان فارسی، دکتر تقی وحیدیان کامیار، تهران، امیرکبیر، ۱۳۴۳. 4. Құрманбайұлы Ш. Қазақ терминологиясы дамуының кезеңдік сипаты.– Астана, 2002. 5. زبان فارسی، کتاب درسی سال اول متوسطه، وزارت آموزش و پرورش-دفتر برنامه ریزی و تألیف کتب درسی، چاپ چهاردهم، ۱۳۸۹ درس دوازدهم: گروه اسمی، ص 26. 7.Терминология мәселелері.1-кітап,(1910-30 жылдар). – Астана, 2006 8. Терминологиялық хабаршы. 2002 жылдан бастап шыға бастады.</p> <p>Қосымша: 1. زبان فارسی، کتاب درسی سال اول متوسطه، وزارت آموزش و پرورش-دفتر برنامه ریزی و تألیف کتب درسی، چاپ چهاردهم، ۱۳۸۹ درس دوازدهم: گروه اسمی، ص ۶ 2. مقدمات زبان شناسی، چ 7، تهران: قطره .(باقری، مهري (1383) 3. آواشناسی زبان فارسی، چ 10، تهران: مرکز نشر دانشگاهی .(ثمره، يداله (1385)</p> <p>Интернет-ресурстары: 1. www.edugroup.blogfa.com/post/35 2. https://sanatisharif.ir/c/6098 3. liar.ui.ac.ir/article_19750.html 4. sarasari.org/دستور-زبان-فارسی-فعل-مركب 5. https://article.tebyan.net</p>
Университет құндылықтары контекстінде академиялық курс саясаты	<p>Академиялық тәртіп (мінез-құлық) ережесі: Сабақтарға міндетті қатысу, кешігуге жол бермеу. Оқытушыға ескертусіз сабаққа келмей қалу немесе кешігу 0 баллмен бағаланады. Тапсырмалардың, жобалардың, емтихандардың (СӨЖ, аралық, бақылау, зертханалық, жобалық және т.б. бойынша) орындау және өткізу мерзімін сақтау міндетті. Өткізу мерзімі бұзылған жағдайда орындалған тапсырма айып баллын шегере отырып бағаланады.</p> <p>Академиялық құндылықтар: Академиялық адалдық және тұтастық: барлық тапсырмаларды орындаудағы дербестік; плагиатқа, алдауға, шпаргалкаларды қолдануға, білімді бақылаудың барлық сатысында көшіруге, оқытушыны алдауға және оған құрметсіз қарауға жол бермеу. (ҚазҰУ студентінің ар-намыс кодексі). Мүмкіндігі шектеулі студенттер Э-адрес, телефон бойынша кеңес ала алады.</p>
Бағалау және аттестаттау саясаты	Критериалды бағалау: дескрипторларға қатысты барлық оқыту нәтижелерін бағалау (аралық бақылауда және емтихандарда күзиреттіліктің қалыптасуын тексеру).

	<p>Үй тапсырмасы - 40%</p> <p>СӨЖ - 20%</p> <p>Емтихан - 40%</p> <p>Суммативті бағалау: дәрісханадағы белсенді жұмысы мен қатысуын бағалау; орындаған тапсырмаларын бағалау, СӨЖ (жоба / кейса / бағдарламалар / ...)</p> <p>Қорытынды бағалауды есептеу формуласы.</p> <p>Студенттің қорытынды бағасы мына формула бойынша есептеледі:</p> $\text{Пән бойынша қорытынды баға} = \frac{АБ1 + АБ2}{2} \cdot 0,6 + 0,1МТ + 0,3ҚБ$ <p>Төменде пайызға шаққандағы минимальды баға берілген:</p> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 33%;">95% - 100%: А</td> <td style="width: 33%;">90% - 94%: А-</td> <td style="width: 33%;">75% - 79%: В-</td> </tr> <tr> <td>85% - 89%: В+</td> <td>80% - 84%: В</td> <td>60% - 64%: С-</td> </tr> <tr> <td>70% - 74%: С+</td> <td>65% - 69%: С</td> <td>0% - 49%: F</td> </tr> <tr> <td>55% - 59%: D+</td> <td>50% - 54%: D-</td> <td></td> </tr> </table>	95% - 100%: А	90% - 94%: А-	75% - 79%: В-	85% - 89%: В+	80% - 84%: В	60% - 64%: С-	70% - 74%: С+	65% - 69%: С	0% - 49%: F	55% - 59%: D+	50% - 54%: D-	
95% - 100%: А	90% - 94%: А-	75% - 79%: В-											
85% - 89%: В+	80% - 84%: В	60% - 64%: С-											
70% - 74%: С+	65% - 69%: С	0% - 49%: F											
55% - 59%: D+	50% - 54%: D-												

Оқу курсының мазмұнын іске асыру күнтізбесі:

Апта	Тақырыптың атауы	Сағат саны	Максималды балл
1	2	3	4
1	Лекция: Терминология — дербес ғылыми пән Терминтанудың ғылымдар жүйесіндегі орны туралы Терминтану және оның салалары	3	1
	Семинар: Парсы терминологиясы және оның ғылымдар жүйесіндегі орны		9
2	Лекция: Парсы тілінің лингвистикалық сипаттамасы мен даму ерекшеліктері	3	1
	Семинар: Парсы тілінің тарихи жолының сипаты.		9
3	Лекция: Тілдегі термин жасаудың басты мәселелері. Термин жасалымның прагматикасы Терминжасау тәсілдері	3	1
	Семинар: Парсы тілінде термин жасалымның жолдары		9
	СОӨЖ. СӨЖ-ге кеңес беру және қабылдау СӨЖ 1: Парсы тілінің даму жолдарын талдап және ондағы ерекшеліктерді айқындау		15
4	Лекция: Ирандағы тіл академияларының қызметі және кезеңдері. Парсы тілі мен әдебиеті академиясының тарихы және оның құрулы себептері.	3	1
	Семинар: "فرهنگستان زبان و ادب فارسی جمهوری اسلامی ایران" атты академия мен оның қызметі		9
5	Лекция: «فرهنگستان» Академиясының терминология саласы бойынша жұмыстарының нәтижесі.	3	1
	Семинар: «فرهنگستان» академиясының басты мақсаты мен міндеттері		9

6	Лекция: Парсы тілі лексикасының дамуының негізгі факторы болған бөтен тілдерден енген терминдер. Басқа тілдерден енген кірме сөздердің тарихи жолдары және олардың қолданыстары.	3	1
	Семинар: Парсы тіліндегі кірме сөздер және терминдердің кіру және оның жасалу жолдары		9
	СОӨЖ. СӨЖ-ге кеңес беру және қабылдау СӨЖ: Басқа тілдерден енген кірме сөздердің тарихи жолдары және олардың қолдану аясын талдау		15
7	Лекция: Парсы тіліндегі арабизмдер және олардың парсы тіліне әсері. Араб тілінің парсы тіліне ену жолдарының тарихы.	3	1
	Семинар: Араб тілінен парсы тіліне енген терминдердің кіру жолдарын айқындау.		9
	Midterm exam		100
8	Лекция: Парсы тілінде терминжасамда араб сөздерінің орны және оның жасалу жолдары.	3	1
	Семинар: Тіл академиясының араб тілдерімен күресі және оның нәтижелері		8
9	Лекция: Түркі тілінің парсы тіліне әсері. Түркі тілдерінің парсы тіліне ену жолдарының тарихы.	3	1
	Семинар: Түркі тілінен парсы тіліне енген терминдерінің жасалу жолдары		8
	СОӨЖ. СӨЖ-ге кеңес беру және қабылдау СӨЖ 3: Түркі тілінен парсы тіліне енген терминдерді тауып, мағынасын түсіндіру		15
10	Лекция: Парсы тіліне монғол тілінен енген терминдер және оның ену тарихы. Қазіргі монғол тілінен енген сөздердің қолданысы.	3	1
	Семинар: Монғол тілінен енген әскери терминдердің қолдану аясы.		8
11	Лекция: Европа тілдерінен енген терминдер. Француз тілінен енген терминдер және оның парсы тіліне ену жолдары .	3	1
	Семинар: Француз және ағылшын тілдерінен енген терминдердің парсы тіліне әсері.		8
	СОӨЖ. СӨЖ-ге кеңес беру және қабылдау СӨЖ 6: Европа тілдерінен енген сөздердің парсы тіліне әсерін талдау		15
12	Лекция: Орыс тілінен енген терминдер. Парсы тіліндегі күнделекті қолданыстағы орыс терминдері	3	1
	Семинар: Орыс тілінен енген сөздердің тарихи жолдары		8
13	Лекция: Парсы тіліндегі экономикалық терминдердің жасалуы мен зерттеулері. Парсы тіліндегі экономикалық терминдердің жасалу жолдары. Парсы экономикалық терминдерді зерттеген ғалымдар	3	1
	Семинар: Парсы тіліне ағылшын тілінен енген экономикалық терминдер		8

14	Лекция: Парсы тіліндегі сөзжасам теориясының жалпы мәселелері. Парсы тіліндегі терминжасам түрлері	3	1
	Семинар: Интерфикс (байланыстырушы морфема) тілдің құрылымдық сөзжасам тәсілі.		7
15	Лекция: Парсы тілі тіліндегі сөздердің құрылымдық сипаттамасы. Парсы тілінде интерфикстің түрлері	3	1
	Семинар: Парсы терминжасамның жасалу жолының ерекшеліктері		7
	Емтихан		100

Оқытушы _____ Р.К.Садыкова

Кафедра меңгерушісі _____ К.Т.Габдуллин

Факультет әдістемелік бюросының төрағасы _____ А.Абуова